ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ
ހައިކޯޓް

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/102
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

* އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: - * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:

* ނަން: އިސްމާޢީލް ޒަކީ * ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]/ ސ. ހިތަދޫ

* އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A295210 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހދ. ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 10803/ [illegible]

- ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 08 ޖުމާދަލްއޫލާ 1438 / 05 ފެބުރުއަރީ 2017 * ނިމުނު ތާރީޚު: 16 ޖުމާދަލްއޫލާ 1438 / 13 ފެބުރުއަރީ 2017

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: 145-J/MD/2017/757
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު ([illegible]/ [illegible]/ [illegible])
- އަމުރު ނެރުއްވި ތާރީޚު: 26 ޖަނަވަރީ 2017
- މަޖިލިސް ބައްޓަންވި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޢުލޫމާތު:

އިސް ފަނޑިޔާރު: އަބްދުﷲ ދީދީ ފަނޑިޔާރު: އަބްދުﷲ ޙަމީދު ފަނޑިޔާރު: ޢަލީ ސަމީރު

● ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެކޯޓުއަމުރު އިސްތިޢުނާފު ކޮށްދިނުމަށް އަދި [illegible] ޤާނޫނުގެ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން އުފެދިފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

މިމައްސަލައިގައި އިސްތިޢުނާފު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަކީ، ސ. ހިތަދޫ، [illegible] [illegible] އަލީއެވެ.

● ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރު، އެކޯޓުން ނެރުއްވީ ފޯނު [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިޢުނާފު [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.

2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު އެކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ، 28 ޖަނަވަރީ 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 15:08 އިން 12 ފެބްރުއަރީ 2017 ދުވަހުގެ 15:07 އަށް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މިގޮތުން [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރު ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫންކަމަށްބުނެ އެއަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް އެނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވާފައެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސްޖެހިގެންވާ ކުރިމަތިލާފައިވާ ބަންދުގައި ގޮތުގައިވާ" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ކަންކަން ތަރުތީބުކުރެވޭ މީހުން ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ ރިޢާޔަތްނުކުރައްވައި ނިންމަވާފައިވާ އަމުރުކޮށްދެއްވުމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާއި ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާން" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ޢަމަލުކުރަންވާނެ ގޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2010/SC-A/19 ޝަރީޢަތުގައި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2011/SC-A/33 ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރު ނެރުއްވުމުން، އެ ގޮތަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރައްވައި އަމުރު ނެރުއްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރި ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލަގައި ހިމެނޭ ދަޢުވާއާ ދައްކަވާފައި ވާހަކަތަކުގައި ބުނެފައިވާ ޤަރާރުތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ

ނަޒަރުކުރުން ވިސްނުން ބޭނުމެއް، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އެންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަކޮށް، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިގުކުރުމުގައި ފަނޑިޔާރު ބަރޯސާވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތަށް ހާޒިރުކުރުން ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިގުކުރުމުގެ ގޮތުން" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5 ސަބަބުތަކަށް އަލިއަޅުވާލާއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތަށް ހާޒިރުކުރުން ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިގުކުރުމުގެ ގޮތުން" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، ތުހުމަތުކުރެވޭ ބަންދުކުރުމަށްފަހު މައްސަލައެއްގެ ހުރި ހެކިތަކާ ނުވަތަ ހެކިބަސްދޭން ހުރި މީހުންނަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފާނެ މަސައްކަތް ކަނޑުވާލަން، ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރުނުވެދާނެކަމަށް، ނުވަތަ ފިލާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިކަމެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭނަމަ، އެފަދަ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ؛

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މީހަކު ބަންދުކުރުމުގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަން ސާބިތުކުރަން ހުރި ހެކިތަކުން ނަތީޖާކުރެވޭ ވަރަށް، ސަބަބުތަކުރުވާ ކުށުގެ ނަތީޖާއަކަށްވާ ކަމުގައިވުމާއި، އެކަން ބެލުމުގައި ހުރި ދިމާވާނެކަމުގެ އުނދަގޫތަކާއި، އެކަމުގައި ހިނގާ މިންވަރުގެ އަދަދު ބޮޑުކަމާއި، ކުށުގެ ބާވަތާއި ބޮޑުކަމާއި، ކުށުގެ ސިފަ ހުރި ބޮޑުކަމާއި، އަދަދު ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބުތަކާ ބޮޑުކަމާއި، ސަބަބުތަކުން ހުރި ތުހުމަތުގެ ބާވަތުގެ ނުރައްކާތެރިކަމާއި، ހެކިތަކުގެ ހާލަތު ނަތީޖާތަކުގެ ބާރު ދޭ ފަދަ ކަންކަމަށް ފަނޑިޔާރު ބަލަންޖެހޭނެކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

(ނ) ދެވަނަކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް މައްސަލައިގައި -ސ. [illegible] [illegible] އިސްތިފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިފާ [illegible] [illegible] އިސްތިފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު: MF/155663 "ބަނދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 ([illegible] [illegible]) ގެ 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/10 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ނަތީޖާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި؛

[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ނަތީޖާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

(ނ) ބިންވެރިކަމާބެހޭ، އިސްލާމް ދީނާއި ދިރިއުޅޭގެ ބަލާސްކަރުދުން ގެންގޮސްދޭގެ ފައިސާއާއި ވަސީލަތްތަކަކީ ބަންދުކުރުން ގެންގުޅޭ އުފެއްދުމާ ފިލިފަހިފައިވާތީ، ވިޔަނު ސަރުކާރު އިދާރާގެ ޕާސްޕިނު މުއްދަތު ބަދަލުކުރި ފޯރުކުރުމުގެ ހުރި ވަސީލަތްތަކަކީ ދައުލަތުގެ ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ޓެކްސްނަގާ ފަރާތް ފުރިހަމަކޮށް ޑިމާންޑަށް ފޮރޮޓް ބަދަލުގައި 9825-8 ރަޖީ ގްރޭޑްގެ ވަސީލަތްތަކަކީ ހިފެހެއްޓުން އަދާކުރަން ޖާބިރުވެ، މިހެކިޔާއިރު ފޮނުވާ ހަރަކާތް ނަގަނީއެވެ ގޮތެއްގެ މިއަދަށް ބޮލުގައި އިސްލާމް ދީނުގެ މިހާރު ތަރުތީބުކުރެވޭ ކަރަށް ތަރުތީބެއް އެހީ މިންވަރުގެ ހަދާ ފޮނި ފޮނުވުމުގެ ހަރަކާތް ހަރަކާތްތަކާއި އެއްގަލަމުގައި، މިހާރަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބެލެހެއްޓުމާއި، ހަރަކާތް ހަދާ ފޮނިހުގެ މައްސަލައި، ދިފާޢުގައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ފާސްކުރުގެ ފަހަރުކުރުމުން ނުކުތާތަކުގެ (ނ) ގައި ފަހަރުކުރުމާ ކަނޑައެޅި ވައްކަން ބޮޑުކަން، މިފަދަ ބޮލަށް ތަރުތީބު ހަރަކާތް ދޫކުރި ހަރަކާތް ނޫނަސް ގެ ބަންދުކުރެއްވުން ހަރަކާތް އެކަތާ ސަރަބުން ދުޅަހެޔޮކަމުގެ ސަރުކާރަށް ނުކުތާތަކެއް އަނބުރައިނުވާތީއާއި، މިހާރަކުން ދިވެހިސަރު ބޮލި ދިފާޢުގައިވާ ހައިކޯޓުގެ ފަސްމުހިންމު ދަތި އިސްލާމް ދީނި ބަދަލުގައި ގޮތައި ބަހައްޓަން ކުރިމަތިވާ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ކަނޑައަޅަމެވެ.

- ***ހުކުމް:***

ދެންފަހު، އިސްލާމް ބައްޕަހުރުވާން ކަނޑައެޅިއެވެ އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމުން، ކުރިމަތިވާ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/757 ކޯޓު އަމުރު މިފޭސްއަށް ދިފާޢުގައިވާ ހައިކޯޓުގައި ބޮލި ފަސްމުހިންމު މަޖިލީހުގެ އިއްޔާމުން ބާކީވާތީ، 2017 ފެބުރުއަރީ 13 ވަނަ ދުވަހުގެ 11:56 އިން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ސ. ހިތަދޫ/ ގުރާންފޫވަރ އިސްލާމް ދީނި މިދިއަޅުގެ ޚަޒީ ކޯޓު

އެފެއާޒުން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް، މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން އަމުރުކޮށްލީމެވެ.